

Oma koti esteettömäksi

Esteettömyyskortit - yleistä

Tämän julkaisusarjan lähtökohtana on nykyinen kiinteistö ja asunto sekä ohjeet kohteiden esteettömyyden parantamiseksi. Esteetön koti tukee toimintakyvyn ylläpitämistä, helpottaa ja vähentää apuvälineiden ja avustajien tarvetta ja lisää asumisturvallisuutta. Koti sisustetaan ja tehdään aina käyttäjänsä näköiseksi. Korjauksissa ei aina voida huomioida uudisrakentamisen mitoitusvaatimuksia.

Kortit käsittelevät kodin eri tiloja ja niihin on koottu esteettömyysasioita useista lähteistä. Tärkeimpiä asioita on järjestää koti niin, että kulkutiet ovat vapaat, päivittäin tehtäville toimille on tilaa ja jokapäiväiset tavarat helposti saatavissa.

Sisällysluettelo

1. Yleistä
2. Piha-alue ja sisäänkäynti
3. Tuulikaappi ja eteinen
4. Portaikko, porrashuone ja hissi
5. Asuinhuoneet
6. Keittiö
7. Hygieniatilat - wc
8. Hygieniatilat - kylpyhuone
9. Hygieniatilat - pesuhuone ja sauna
10. Näköaisti
11. Kuuloaisti
12. Muisti ja tilan hahmottaminen
13. Turvallisuus
14. Esteetön taloyhtiö
15. Rahoitus, avustukset ja neuvonta
16. Säännöksiä ja määräyksiä

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>

Oma koti esteettömäksi

Piha-alue ja sisäänkäynti

Esteettömällä piha-alueella liikkuminen on helppoa myös apuvälineillä. Kulku sisäänkäynnille, jättepisteelle tai autopaikalle tulee olla esteetön ja hyvin valaistu. Katettu sisäänkäynti suojaa, lisää mukavuutta ja havaittavuutta. Riittävän suuri sisäänantulotasanne ja leveä, yhdellä kädellä avattava tai sähköisellä avauslaitteella varustettu ulko-ovi helpottavat liikkumista.

Ulkoportaiden viereen voi asentaa luiskan. Jos tasoero on yli metrin tai tila ei riitä luiskalle, tulee harkita tasonostimen hankintaa. Riittävä ja häikäisemätön valaistus tarvitaan.

Kulkuväylä

- Esteettömän kulkuväylän enimmäiskaltevuus on 8 %.
- Kulkuväylän tulee olla kova, tasainen ja märkänäkin luistamaton sekä puhtaanapidon helppoa kaikkina vuodenaikoina.
- Talon osoite- ja numerokyltin tulee näkyä myös pimeällä.
- Portaissa ja luiskissa tulee olla kaiteet.
- Sijoita kalusteet ja kasvit kulkureittien ulkopuolelle.

Sisäänkäynti ja oviympäristö

- Oviympäristössä huomioi oven aukenemissuunta. Auknemissivulta tulisi löytyä vapaata tilaa.
- Lukituksen tulee olla yksinkertainen. Ulos tulee päästä ilman avainta.
- Oven vedin tai painike, aukipitolaite, ovipumppu, ovisummeri tai automaattiovi ovat vaihtoehtoja toimivuuteen. Ovikellon tai ovisilmän asennuttaminen tuo turvaa.
- Oven tulee olla kevyesti avautuva.
- Lasiovet tulee törmäysvaaran takia merkitä selkeästi.
- Kynnyskorkeuden tulee olla korkeintaan 20 mm ja, kynnykseen profiilin loiva.
- Rappuralli olisi hyvä upottaa tasoon ja muutkin kynnykset ja tasoerot poistaa, jos mahdollista.
- Hahmottamista auttavat erilaiset ja eriväriset pinnat.

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>

Oma koti esteettömäksi

Tuulikaappi ja eteinen

Tuulikaapissa ja eteisessä tulee olla riittävästi tilaa pukeutumiseen, riisuutumiseen ja ulkovaatteiden säilytykseen. Tuoli ja tukikaitteet, asukkaalle sopivalla korkeudella sijaitsevat vaatehylly ja vaatetanko sekä ulosvedettävät korit ja hyllyt kaapistoissa helpottavat toimimista.

Tuulikaappi

- Mieti tarvitaanko tuulikaappia, voisiko tilasta luopua ja yhdistää eteiseen.
- Ulko-oven sulkemista helpottaa sisä- ja saranapuolelle asennettu lankavedin.
- Oveen asennetusta postipussi- tai korista on apua postin ottamisessa.
- Ulko- ja sisäoven tulisi aueta niin, että kulkeminen on helppoa.
- Varmista riittävä säilytystila tarvitsemillesi apuvälineille, kuten lastenvaunuille, rollaattorille, pyörätuolille ja sähkömopolle.
- Tuulikaapin kuramaton on pysyvä paikallaan, jolloin se ei aiheuta kompastumisvaaraa.

Eteinen

- Eteisessä tulee löytyä tilaa pukeutumiseen, riisumiseen ja ulkovaatteiden säilytykseen.
- Varmista, että tilaan mahtuvat istuin ja tukikahvat.
- Sijoita vaatehylly ja vaatetanko sopivalle korkeudelle.
- Ulosvedettävät korit ja hyllyt kaapistoissa ovat käytännöllisiä.
- Peilin sijoittelussa huomioitava, ettei sitä mielletä oviaukoksi ja näkee siitä itsensä.
- Riittävä yleisvalaistus on tärkeä ja kohdevaloilla saa valoa myös vaatekaapin sisälle.
- Kosteutta imevä ja kasaantumaton matto vähentää tapaturman varaa.

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>

Oma koti esteettömäksi

Portaikko, porrashuone ja hissi

Porrashuoneissa on oltava riittävä valaistus ja katkaisimet näkyvillä ja riittävän matalalla. Portaikossa liikkumista helpottavat molemmin puolin olevat käsijohteet sekä liukuesteet porrasaskelmien etureunassa

Porrashuone ja portaikko

- Tilojen hahmotettavuuteen kontrastit tuovat parannusta.
- Liiketunnistimella toimivat kohdevalot ovat käteviä, hyvän yleisvalon lisäksi
- Portaiden muoto ja mitoitus vaikuttavat käytettävyyteen: suora ja lepotasanteellinen portaikko on turvallisin.
- Mitoitus eli nousu ja etenemä ovat erilainen ulkona ja sisällä.

Käsijohde

- Käsijohteen tulisi jatkua yhtenäisenä ja vähintään 300 mm yli portaan alkamis- ja päättymiskohdan.
- Pyöreä ja päistään pyöristetty noin 40 mm läpimitaltaan oleva käsijohde on paras ja sopiva korkeus on 900 mm.
- Käsijohteita suositellaan molemmin puolin portaita ja niiden kiinnitys ei saa estää käden liu'uttamista.

Hissi

- Esteettömässä hississä on automaattiovet, peili takaseinällä sekä selkeät ja sopivalla korkeudella olevat kutsunapit.
- Hissin asentaminen jälkikäteen on mahdollista useimpiin kerrostaloihin. Valtio ja Tampereen kaupunki tukevat hissien rakentamista.
- Hissejä löytyy myös pientaloihin. Useimpiin porrasmalleihin voidaan tarvittaessa asentaa myös porrasmallin nostin.

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.hissiin.fi
www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>

Oma koti esteettömäksi

Asuinhuoneet

Väljästi sisutetussa kodissa on helppo liikkua ja sieltä löytyvät tarpeelliset kalusteet ja selkeät säilytyspaikat päivittäin tarvittaville tavaroille.

Apukahvoja ja tukikaiteita voidaan asentaa tarpeen mukaan. Pistorasioita tulee olla riittävästi ja sijoitettuna korkeudelle, johon asukas ulottuu helposti. Jatkojohtoja tulee välttää. Onko kaikki kotonasi oleva tavara tarpeellista, voisitko luopua ylimääräisistä?

Kulkeminen

- Ovien vapaan kulkuaukon on oltava vähintään 850 mm. Mieti myös, tarvitaanko kaikkia ovia. Liuku- tai rulo-ovet vähentävät tilantarvetta. Kynnysten korkeus enintään 20 mm, kynnykset on myös mahdollista poistaa asuinhuoneista. Laita matot kalusteiden alle tai käytä liukuesteitä. Mattojen tulee olla helposti puhdistettavia.

Kalusteet

- Huonekalujen hahmottamista auttaa, kun ne erottuvat väreiltään lattia- ja seinäpinnoista. Valitse kalusteita, joista voit ottaa tukea. Ikäihminen tarvitsee sopivan korkuisen, tukevan ja käsinojallisen istuimen. Saatavilla on esim. nojatuoleja, joiden mekaniikka auttaa nousemisessa. Valitse sänky, josta on helppo nousta tai joka on säädettävissä niin korkeuden kuin nukkuma-asennon suhteen. Markkinoilla on myös palosuojattuja, vettä hylkiviä ja pölypunkeilta suojaavia liinavaatteita. Komerosta ulos liukuvat hyllyt ovat käteviä.

Valaistus

- Valon tarve lisääntyy iän myötä. Hyvän yleisvalon lisäksi tarvitaan kohdevaloja, vaikkapa liiketunnistimilla toimivia. Epäsuora valaistus ehkäisee häikäisyä. Sängyn lähelle kannattaa varata helppokäyttöinen yövalo.

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.lamputieto.fi
www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>

Oma koti esteettömäksi

Keittiö

Esteettömässä keittiössä on helppo toimia. Vesipisteen, keittotason ja kylmäkalusteen tulee olla lähekkäin. Ala- ja yläkaappeja löytyy niin kiinteinä kuin säädettävänä. Alakaappeihin saa vetolaatikoita tai pyörällisiä, siirreltäviä laatikostoja. Astiapesukone ja uuni voidaan sijoittaa lattiatasoa korkeammalle. Mikroaaltouunin ei aina tarvitse olla yläkaapin tasossa.

Pöytätasoa tulee löytyä erilaisille laitteille ja työskentelyyn. Ruokapöytä kannattaa tuoda mahdollisimman lähelle kiintokalusteita, näin siirtyminen ruuanvalmistuksesta ruokailuun sujuu vaivattomasti. Pistorasioita tulee olla riittävästi ja ne voidaan sijoittaa vaikka työtason etureunaan.

Tilaratkaisut

- Ota suunnittelun lähtökohdaksi toimiminen apuvälineiden kanssa.
- Yleisvalon lisäksi tulee olla riittävästi työpöytävalaisimia sekä pistorasioita.

Laitteet ja kalusteet

- Sivulle avautuva uunin luukku ja ulos vedettävät pellit helpottavat käyttöä.
- Valitse helpokäyttöiset laitteet, joissa on selkeät säätimet.
- Pieniin tiloihin suositellaan yhdistelmälaitteita, esim. uuni ja mikro samassa.
- Tarjolla on turvaliesiä, liesivahteja ja kosketusvapaita vesihanoja tai vähäisellä käsivoimalla toimivia yksiotesekoittimia.

Työskentely ja ergonomia

- Ruuanlaitto- ja ruokailuvälineet käden ulottuville.
- Pidä usein käytettävät tavarat helposti saatavilla.
- Lieden päällä ei saa säilyttää mitään tavaroita.
- Valitse kalusteet toimijan mukaan: korkeussäädettävät ja riittävästi polvitilaa.
- Siivouskaapista voi poistaa sokkelin, mikä helpottaa siivousvälineiden liikuttelua.

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>

Oma koti esteettömäksi

Hygieniatilat - WC

Mikäli asukas käyttää apuvälineitä, suositeltava oven vapaa leveys on 850 mm. Kynnyskorkeus on enintään 20 mm. Kostean tilan lattian tulee olla helposti puhdistettava ja märkänäkin liukumaton. Tukitangot ja häikäisemätön valaistus ovat tärkeitä, samoin väritys ja kontrastit. Irrallisia lattiaritiloita tulee välttää. Lattialämmitys kosteissa tiloissa on suositeltava pintojen kuivana pitämiseksi.

WC-tila

WC-tilassa tulisi olla väljyyttä ja vapaata kääntymistilaa. Allaskaapin tai suihkuseinän poistoa kannattaa harkita. WC-istuimelta tulee ulottua paperirullaan ja voida käyttää bidee-suihkua ja sen hanaa. Uudeksi wc-istumeksi kannattaa valita tavallista korkeampi ja tukikaiteellinen malli. Päivittäin käytettäville tarvikkeille järjestetään paikat lähelle käyttöpistettä, turhat tavarat pois.

- WC-istuimen kannen tulee kestää istumista ja pysyä tukevasti paikoillaan.
- Allaskaapin ja suihkuseinän poisto tuovat lisätilaa.
- Pesualtaan asennuksessa on huomioitava, että siitä otetaan tukea.
- Valitse pitkävärtinen ja vähäisellä käsivoimalla toimiva yksiotesekoitin.
- WC-istuimiin on saatavilla myös korotusrenkaita ja tukikaiteita.

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>

Oma koti esteettömäksi

Hygieniatilat - Kylpyhuone

Mikäli asukas käyttää apuvälineitä, suositeltava oven vapaa leveys on 850 mm. Kynnyskorkeus on enintään 20 mm. Kostean tilan lattian tulee olla helposti puhdistettava ja märkänäkin liukumaton. Tukitangot ja häikäisemätön valaistus ovat tärkeitä, samoin värit ja kontrastit. Irrallisia lattiaritiloita tulee välttää. Lattialämmitys kosteissa tiloissa on suositeltava pintojen kuivana pitämiseksi.

Kylpyammeesta luopumista kannattaa harkita. Ammeen tilalle on saatavissa esim. esteetön suihkukaappi, joka liitetään viemäriin. Poistettaessa muurattua ammetta on huomioitava koko tilan vesieristys. Taloyhtiössä hankkeelle on saatava taloyhtiöltä lupa. Seinään asennettavien laitteiden kiinnityksessä huomioitava tukevuus ja vesieristys.

Kylpyhuone

- Kynnys voidaan usein varustaa luiskalla tai vaihtaa silikoniseen.
- Lattian tulee olla liukumaton, mutta ei liian karhea materiaali.
- Lattialämmitys kuivattaa märän lattian nopeasti.
- Pesuistuin, irtoistuin tai kiinteästi asennettava, helpottavat suihkussa käyntiä.
- Suihkun vieressä olisi hyvä olla laskutilaa.
- Kylpyammeeseen ja sen edustalle voi sijoittaa liukuestematon, reunustaville seinille tukikahvoja- ja tankoja.
- Ammelauta mahdollistaa pesun istuma-asennossa.
- Valitse pitkävärtinen ja vähäisellä käsivoimalla toimiva yksiotesekoitin.

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>

Oma koti esteettömäksi

Hygieniatilat - Sauna

Mikäli asukas käyttää apuvälineitä, suositeltava oven vapaa leveys on 850 mm. Kynnyskorkeus on enintään 20 mm. Kostean tilan lattian tulee olla helposti puhdistettava ja märkänäkin liukumaton. Tukitangot ja häikäisemätön valaistus ovat tärkeitä, samoin värit ja kontrastit. Irrallisia lattiaritiloita tulee välttää. Lattialämmitys kosteissa tiloissa on suositeltava pintojen kuivana pitämiseksi.

Pesuhuone ja sauna

Saunan remontoinnin yhteydessä tulee miettiä esteettömiä ratkaisuja. Lauteille pääsyä helpottavat tukevat, matalat askelmat ja molemminpuoliset tukikaiteet. Estä horjahtaminen kiuasta päin kaiteella.

- Lauteiden istuinkorkeutta voidaan muuttaa asukkaalle sopivaksi.
- Valitse sähkökiuas, jossa säätimet ovat kiukaan yläosassa.
- Löylyhuoneen lasiovi on merkittävä niin, ettei siihen törmää.
- Kattovalaisin toimii parhaiten, valaisin lauteiden alla ei riitä.
- Pesuhuonetta koskevat samat ohjeet kuin kylpyhuonetta.

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>

Oma koti esteettömäksi

Näköaisti

Asunnon turvallisuutta ja toimivuutta arvioitaessa on liikkumisen esteettömyyden ohella otettava huomioon aistien ja muistin heikkenemiseen liittyvät esteet.

Esteettömyys ja näköaisti

- Esteettömässä ympäristössä näkövammainen pystyy toimimaan itsenäisesti ja turvallisesti. Kulkureitit ovat vapaita ja yleisvalaistus hyvä. Iäkkäät tarvitsevat nuorempia enemmän valoa ja heillä on myös enemmän valontarvetta ja häikäistymisherkkyyttä lisääviä silmäsairauksia.
- Vanhoissa kiinteistöissä on usein ongelmana valaisinten ripustuspisteiden vähäisyys tai huono sijoitus. Ripustuspisteiden lisääminen ja sijoittelu onkin yhtä tärkeää kuin hyvät valaisimet tai huonepintojen vaalennus. Yleisvalaistusta tulee täydentää kohdevalaisimilla, jotka voidaan myös varustaa liiketunnistimilla.
- Värit, kontrastit ja häikäisemätön valaistus auttavat asukasta erottamaan porrasaskelmien etureunat, ovet, tukikahvat, pistorasiat ja huonekalut taustastaan. Oleellista kontrastin muodostumisessa eivät ole värit sinänsä vaan niiden ajateltu ero mustavalkoisessa valokuvassa. Värien valinta vaikuttaa tilojen valoisuuteen.
- Häikäisemättömässä valaistuksessa valo heijastuu tilaan epäsuorasti seinä- ja kattopintojen kautta.

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.nkl.fi/esteettomyysratkaisut
www.lampputieto.fi

Oma koti esteettömäksi

Kuuloaisti

Asunnon turvallisuutta ja toimivuutta arvioitaessa on liikkumisen esteettömyyden ohella otettava huomioon aistien ja muistin heikkenemiseen liittyvät esteet.

Esteettömyys ja kuuloaisti

- Tekstiilit pehmentävät asunnon ääniympäristöä sekä vaimentavat hälyääniä ja kaikua.
- Akustioivia materiaaleja käytetään nykyisin sisutuselementeissä, kuten tauluissa.
- Myös matot parantavat akustiikkaa, mutta ne eivät saa haitata liikkumista tai aiheuttaa kompastumisvaaraa.
- Äänentoistolaitteet ja kuulemisen apuvälineet tulee myös huomioida suunnittelussa.
- Huonokuuloinen tarvitsee valomerkeillä ja –signaaleilla varustettuja laitteita, kuten puhelin, ovikello ja palovaroin.
- Saatavilla on myös kuulemisen apuvälineitä, kuten kuulokoje ja induktiosilmukka.

Tutkituta kuulosi, jos

- et saa kunnolla selvää puheesta
- et kuule puhelimen tai ovikellon ääntä
- kuuntelet tv:ta tai radiota suuremmalla kuin aiemmin
- omien asioitteesi hoito on hankaloitunut kuulosi vuoksi
- hälyisät olosuhteet tuntuvat rasittavilta

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.kuuloliitto.fi
www.kuulokynnys.fi
www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>

Oma koti esteettömäksi

Muisti ja tilan hahmottaminen

Lähiympäristöä voidaan muokata toimintakykyä tukevaksi. Kaiteet, luiskat, muistuttajat ja selkeät opasteet auttavat toimimaan arjessa itsenäisesti tai avustettuna. Muutosten ajankohta tulee harkita tarkoin, koska mahdollisimman moni asia kannattaa säilyttää tutuna. Pysyvyys helpottaa arkea.

- Hyvän valaistuksen lisäksi kontrastit ovat tärkeitä.
- Turhan voimakkaita kuvioita tulee välttää, kuten voimakkaita raitoja ja ruutuja.
- Äänentoistolaitteet ja kuulemisen apuvälineet tulee myös huomioida suunnittelussa.
- Valitse kalusteet, joihin voi tukeutua.
- Tavaroiden määrää voi vähentää ja tai poistaa turha tavara kokonaan.
- Säilytä puhelinta, avaimia, lompakkoa, kaukosäädintä ja muita tärkeitä tavaroita tutuilla paikoilla.
- Lattiapinnan tulee olla turvallinen kun kuljetaan ”hihtämällä”.
- Kontrastit auttavat ruokaillessa erottamaan astiat alustastaan.
- Säilytä vanha liesi, mutta asenna liesivahti.
- Sijoita huoneisiin nimet tai kuvatarra: keittiö, wc jne.
- Asenna ulko-ovelle ilmoitustaulu muistutusviestejä varten sekä kori, jossa on ulos lähdetessä tarvittavat tavarat.

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.muistiliitto.fi
www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>

Oma koti esteettömäksi

Turvallisuus

Esteettömät ratkaisut lisäävät asumisen turvallisuutta ja mahdollistavat omassa kodissa asumisen mahdollisimman pitkään. Turvatekniikalla voi välttyä vaaratilanteilta, kuten sähkölaitteiden aiheuttamilta tulipaloilta. Markkinoilla on huoneistokohtaisia sammutuslaitteistoja, etenkin asukkaille, jotka eivät pääse itsenäisesti asunnosta ulos.

- Palovaroitin on testattava kuukausittain, varoittimen pariston voi sijoittaa alemmaksi seinälle.
- Erityspalovaroittimia on saatavilla asukkaalle, jonka näkö tai kuulo on heikentynyt.
- Tulisijalliseen asuntoon kannattaa asentaa häikävaroitin.
- Puhdas lieden päällinen ja sen ympäristö, turvaliesi ja liesivahti luovat turvaa.
- Sulakkeen voi irrottaa, jos liettä ei haluta käytettävän.
- Poistumistien ulko-ovelle ja parvekkeelle tulee olla esteetön.
- Asunnon ovien ja lukkojen tulee olla helposti avattavia.

Huomio myös!

- Liukastumisen ja kompastumisen vaarat.
- Sähkölaitteiden ja -johtojen kunto, vältä jatkojohtoja.
- Kynttilöitä poltetaan ja pesukonetta käytetään valvotusti.
- Pyykkiä ei kuivata kiukaan päällä.
- Tupakointi on vaarallista terveydelle ja lisää tulipaloriskiä.

Itsenäistä selviämistä arjessa auttavat erilaiset teknologiatuotteet, joita löytyy www.ikäteknologia.fi -sivuilta. Tuotteita ovat esim. turvapuhelin, -ranneke, hälytyslaitteet, kalusteet ja varusteet.

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>
www.pirkanmaanpelastuslaitos.fi

Oma koti esteettömäksi

Esteetön taloyhtiö

Taloyhtiön tulee huolehtia kiinteistön yleisestä esteettömyydestä piha-alueella ja yhteisissä tiloissa. Tavoite on, että liikkumisesteisellä on pääsy rakennukseen, siinä oleviin asuntoihin ja asuntojen yhteistiloihin. Peruskorjauksen yhteydessä kannattaa parantaa rakennuksen esteettömyyttä.

- Pihan kulkuväylien tulee olla kovapintaisia ja tasaisia.
- Portaiden ja luiskien molemmilla puolin tulee olla tukikaiteet.
- Talon osoite- ja numerokyltit ovat selkeät ja näkyvät pimeällä.
- Sisäänkäynnille, jätepisteelle ja autopaikalle on esteetön kulku.
- Turvallinen valaistus niin piha-alueilla kuin yleisissä tiloissa on mahdollisimman tasainen, katvealueita ei saa muodostua.
- Pelastustiet, saattoliikenne ja ajoreitit samoin kuin esteetön pysäköintipaikka ovat lakien mukaiset.
- Ulko-oviympäristössä on huomioitava ovien kevyttöimisuus ja aukeamissuunnat, vapaat kulkuaukot ja katettu sisääntulotasanne.
- Lukituksen automatisointi helpottaa oven avaamista.
- Kynnyksettömyys tai matalat kynnykset helpottavat liikkumista
- Valoisuus ja kontrastit helpottavat tiloissa toimimista, samoin
- Helppokäyttöiset ja sopivalla käyttökorkeudella olevat painikkeet.

Hissin esteettömyydessä auttavat peili, automaattiovet, ja selkeät kutsunapit oikealla korkeudella. Hissin asentaminen jälkikäteen on mahdollista useimpiin kerrostaloihin. Valtio ja Tampereen kaupunki tukevat hissien rakentamista.

Esteettömyys on taloyhtiön laatutekijä!

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>
www.hissiin.fi

Oma koti esteettömäksi

Lisätietoja

Rahoitus

- Tampereen kaupungin vammaispalvelutoimisto myöntää pitkäaikaisesti vaikeavammaiselle korvausta välttämättömistä asunnon muutostöistä vammaispalvelulain nojalla. www.tampere.fi
- Asuntotoimesta saa lisätietoja valtion Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen avustuksista vanhusväestölle sekä taloyhtiöille hissi- ja esteettömyysavustuksista. www.ara.fi
- Asuntotoimessa myönnetään kaupungin hissiavustusta taloyhtiöille. www.tampere.fi
- Yksityishenkilön on mahdollista hakea verotuksen kautta kotitalousvähennystä kotona tehtävän työn kustannuksista. www.vero.fi
- Sotainvalideilla ja -veteraaneilla on avustuksia asunnon muutostöihin. Näitä asioita hoitaa Vanhustyön Keskusliiton korjausneuvonta. www.vtkl.fi

Neuvonta

- Vammais- ja esteettömyysasiamies puh. 040 801 6188
- Tampereella palvelee Kotitori, Puutarhakatu 8, jonka laitetorilla on nähtävillä erilaisia apuvälineitä. www.tampereenkotitori.fi
- Tampereelle ollaan rakentamassa lähitoriverkostoa. Lähitoreilta saa tietoa myös esteettömyyteen liittyvistä asioista. Lähitorit ovat alueellisia matalan kynnyksen neuvontapisteitä. www.tampere.fi

---

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>

Oma koti esteettömäksi

Säännöksiä ja määräyksiä

<http://www.finlex.fi/fi/>

Suomen rakentamismääräyskokoelma RakMK

Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (VPL)

Esteettömyyssivustoja, joita on käytetty näidenkin korttien apuna:

www.esteeton.fi

www.invalidiliitto.fi

www.nkl.fi/esteettomyysratkaisut

www.asuntomessut.fi/toimiva-asunto/esteeton-asunto

www.RTesteettomyystieto.fi

www.aspa.fi

Kuuloliitto ry:

www.kuulokynnys.fi/kuunteluymparisto

www.kuuloliitto.fi

Turvallisuus:

www.pirkanmaanpelastuslaitos.fi

www.muistiliitto.fi

Jälkiasennushisseistä löytyy lisätietoja mm.

www.tilaahissi.fi

www.hissiin.fi

Näkövammaisten keskusliitto:

www.nkl.fi/esteettomyysratkaisut

Lisätietoa valaistuksesta ja valaisimista:

www.lampputieto.fi

Lisätietoja:

Vammais- ja esteettömyysasiamies
puhelin 040 801 6188

Korjausneuvoja
puhelin 050 571 2950

www.esteeton.fi
<http://rtesteettomyystieto.fi>